

om Afholdelsen af en festlig Sammenkomst, men øieblikkelig er Ministeriets tjenstivrige Provst paa Lærerne med at indberette Sagen for Ministeren, og da Ministeren fik at vide, at der var en Kro i Sognet, fik Sogneraadets Formand selvfølgelig at vide, at han skulde være gaaet ind paa Kroen med de unge Karle. Det er altsaa en Forbrydelse at gaa ind paa Skolen for at tale med nogle unge Karle, der ere Medlemmer af en bestaaende lovlig Skyttefreds. Hvor staar det i Loven? I den danske Lovgivning har jeg ikke fundet det, det staar kun i høitærede Ministers Cirkulære. Hvor staar det i den danske Lovgivning, at Skolekommissionerne have Magt til at tvinge Børn fra private Skoler tilbage til de offentlige Skoler, naar Prøven i Gymnastik ikke er tilfredsstillende? Hvor staar det i Lovgivningen? Det staar kun i den høitærede Ministers Cirkulære. Og hvor findes der Lovhjemmel for den Betragtning, at et Barn ikke maa udskrives af Skolen ved 13 Aars Alderen, naar det har „meget godt“ i Gymnastik? Jeg beklager derfor i meget høi Grad, at disse Cirkulærer ere udstedte. Der vil selvfølgelig blive Kamp mellem Sognebeboerne og Skolebestyrrelserne og Ministeriet om dette Forhold, og jeg beklager, at et saadant Spørgsmaal er blevet reist, thi det kan ikke bidrage til at fremme det gode Forhold mellem Kommunens Beboere og Skolevæsenet; det kan kun bidrage til at sætte ondt Blod, og det vil paa mange Maader gjøre Fortræd, i Stedet for at man netop skulde se at tilveiebringe saadanne Tilstande, at Skolen og Beboerne kunde blive saa nøie knyttede til hinanden som muligt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Scaventus): Jeg fik i Gaar ikke svaret paa den ene Del af den Henvendelse, som det ærede Medlem rettede til mig angaaende Ministeriets Cirkulære, nemlig den Del, som vedrører Brugen af Skolerne. Men det er ogsaa meget vanskeligt at svare det ærede Medlem her; thi det ærede Medlem gaar ud fra aldeles feilagtige Forudsætninger. Han gaar ud fra den Forudsætning, at Skolevæsenet som saadant paa en vis Maade er Kommunernes Eiendom. (Berntsen: Skolebygningerne!) Han gaar ud fra den Forudsætning, og deraf følger saa atter, at Skolebygningerne ere Kommunernes Eiendom, saaledes at de alene have Raadighed over dem. Men denne Anskuelse er saa feilagtig og saa stridende mod vor Lovgivning som muligt. Nei Kommunerne ere i denne Sag som i de fleste andre en

speciel Afdeling af Landets Administration, som vel ifølge Lovgivningen har Skolevæsenet henlagt under sig, men vel at mærke, under det overordnede Tilsyn, som engang af Staten er indstiftet. Derfor er det Skolevæsenet som saadant, der har Raadighed over Skolebygningerne, og altsaa til Syvende og Sidst, naar der ikke ere særlige Bestemmelser i Lovgivningen, som gjøre Undtagelser derfra, det Ministerium, hvorfør jeg staar i Spidsen for Diebliffet. Saaledes er den Lovlige Tilstand. Om denne Lovlige Tilstand ikke behøjer det ærede Medlem er en anden Sag, men den er saaledes, og der er Dom derfor. Det er altsaa den Lovlige Tilstand, og der er ikke i Ministeriets Cirkulære forordret Nogetsomhelst, som ikke fuldstændig kan forsvares i Henhold hertil. (Berntsen: Ogsaa hvad der angaar de private Skoler?) Dertil kunne vi komme senere. Her taler jeg ikke om dette, jeg taler om Brugen af Skolebygningerne. Der er ikke Tvivl om, at Skolebygningerne ere henlagte til Skolens Brug og kun dertil, og Alt, hvad Skolebygningerne bruges til udenfor dette, forjaaviddt der da ikke findes særlige Bestemmelser i Lovgivningen desangaaende, kan kun ske med Skoleautoriteternes Tilladelse, hvilken Tilladelse i sidste Instants bliver meddelt af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, saaledes som dette Ministerium finder, at det maatte være rigtigt. Saaledes er Tilstanden, og ikke anderledes. Om den i og for sig er fornuftig, og Spørgsmaalet om, hvorvidt Kommunerne burde have større Ret eller ei, lader jeg her udenfor Omtale. Den Lovlige Tilstand er denne og ingen anden. Naar man nu spørger, hvad der vilde have været rigtigt at fastsætte i et Cirkulære angaaende Skolebygningernes Brug, mener jeg fremdeles, at Cirkulæret ikke indeholder Andet, end hvad der er fornuftigt, og, saaledes som Udviklingen efterhaanden var bleven i Sognene, nødvendigt. Der har længe, og først og fremmest fra Skolelærernes Side, været klaget over, at Skolelokalerne bleve brugte saa til Et og saa til et Andet. De havde den stærkt mulige Ueilighed med og ligesvem Udgifter af at gjøre rent efter de Møder, man holdt, og af at gjøre i Stand igjen det, der var blevet mere eller mindre ødelagt og tilsvinet. Anledningen til at tage fat paa denne Sag kom ganske vist, som det ærede Medlem omtalte, fra de politiske Forhold. Man mente ikke, at det var rigtigt, at Skolerne skulde benyttes i den politiske Agitations Tjeneste, og Ministeriet begyndte med at forbyde dette. Der var Sogneraad, som ikke vilde finde sig deri, men der er kommet Dom for, at de skulle finde